

הלכות יום טוב - טז

מוקצה לצורך אוכל נפש ביום טוב

שוע"ר תצה

יג אסור לאכלו ולטלטלו ביום טוב, אלא אם כן מטלטלו לצורך אכילת דבר היתר, דאז מותר לטלטלו כמו שהותרו כל המלאכות לצורך אכילה. עיין סי' תקי"ט.

שוע"ר סי' תצז

א דגים המכונסים בביברים מערב יום טוב אסור ליטול מהם ... אפילו לצורך אכילת יום טוב, מפני שהם מוקצין, אלא אם כן הכין אותם מערב יום טוב.

יב איל או צבי שקננו בפרדס הסמוך לעיר ... אם הפרדס הוא חוץ משבעים אמה וד' טפחים, ודאי אין דעתו עליהם לצורך יום טוב, ואסור ליקח מהן ביום טוב, אלא אם כן זימן אותם מערב יום טוב.

יז [יוני שובך ויוני עליה] קטנים שאין מפריחין אלא מעט ואין יכולים לברוח מפני בני אדם, אין בהם איסור צידה שכבר הן ניצודים ועומדים. אבל יש בהן משום מוקצה, שהרי אינן ברשותו של אדם ואינן מוכנין לו, ולפיכך צריך לזמן אותם מערב יום טוב.

כט אם נאסור לטלטל הטריפה מחמה לצל כדי שלא תסרח, ימנע ולא ישחוט כלל, ונמצא ממעט בשמחת יום טוב, לפיכך התירו לו לטלטלה מחמה לצל.

שוע"ר סי' תצח

ה בהמות הרועות ולנות חוץ לתחום כל ימי הקיץ ... הרי הן מוקצין, ואם באו ביום טוב לעיר, אין שוחטים אותן ביום טוב.

קו"א ה בהמות מדבריות, ויונים שאינם מזומנים, וחיה שקננה בפרדס, בניה צריכים זימון ... דלא שרינן משום שמחת יום טוב להשתמש במוקצה או לאכלו.

שוע"ר סי' תצט

ג בהמה שנשחטה ביום טוב, מותר לטלטל עורה מחמה לצל ... שאם לא נתיר לו, ימנע מלשחוט, ונמצא ממעט בשמחת יום טוב.

י אין מהפכין את החלבים ... אפילו נשחטה הבהמה ביום טוב ... אבל מותר לטלטלן מחמה לצל כדי שלא יסריחו, או להצניען בשביל שלא יאבדו, שאם לא נתיר לו ימנע ולא ישחוט כלל.

יג אף על פי שבשבת אסור לטלטל כל כלי שהוא מוקצה מחמת חסרון כיס שמקפיד עליו מלהשתמש בו תשמיש אחר, מכל מקום ביום טוב מותר לטלטלו לצורך שמחת יום טוב כגון לקצב עליו בשר וכיוצא בזה. עיין סי' תקי"ט.

שוע"ר סי' תקה

ג בהמה שהקצוה לחלבה, כיון שאין דעתו לשחטה אין עליה תורת אוכל כלל ... ונמצא שהחלב המופרד ממנה יש עליו תורת נולד ... ולפיכך אף על פי שחולבו לתוך המאכל ויש תורת אוכל עליו, מכל מקום אסור לאכלו ביום טוב משום נולד.

שוע"ר סי' תקז

ט תנורים ... אם נפל לתוכו מטיח הטיט שבדפנותיו ויש בטיח זה כדי לחרך את הפת ... מותר לגרפו מן התנור, אע"פ שהוא מוקצה ואסור בטלטול, שהרי אינו ראוי לכלום ביום טוב, מכל מקום לצורך תיקון אוכל נפש התירו לטלטל מוקצה, כמו שיתבאר בסי' תקי"ט.

שוע"ר סי' תקט

טז מותר לטלטל מוקצה לצורך אכילה, כגון אבנים המונחים על גבי פירות מותר לטלטל האבנים כדי לאכול הפירות ביו"ט, לא יהא טלטול המוקצה חמור מעשיית מלאכה גמורה שהותרה לצורך אכילה.

אבל אוכלין המוקצין אסור לאכלם ביום טוב, לפי שאכילת יום טוב אף על פי שהיא מצוה אינה דוחה אפילו איסור של דבריהם. ואף על פי שכל מלאכות הותרו לצורך אכילת יום טוב, אבל מאכלות אסורות לא הותרו.

וכשם שאסור לאכול את המוקצה כך אסור להשתמש בו אפילו לצורך אכילה, כגון לסמוך את הקדרה באבנים או בעצים המוקצים, שהנהגה היא שהיא נהנה במה שמשתמש במוקצה היא אסורה כאכילה, לפי שתשמישן של עצים ואבנים זו היא אכילתם. ולא חלקו חכמים בין עצים ואבנים לאוכלין ומשקין המוקצים, ואסרו להשתמש בכל דבר שהוא מוקצה.

שוע"ר סי' תקיג

א-ג ביצה שנולדה ביום טוב ... אסורה באכילה ... אסורה גם כן בטלטול.

שוע"ר סי' תקיח

ה אם צריך למקומו להעמיד שם קדירה או שאר אוכל נפש מותר לסלקו. וכן הדין בכל דבר שהוא מוקצה, כמו שנתבאר בסוף סי' תקי"ט.